Doğan Kardeş

Sayı 361

PLAJA GİDİYORUZ

Krş. 15

Fazla vakit kaybetmeden, doğru Pete'in kulübesine gitmek lâzımdı. Pete Jimi görünce sevindi. Çavuş'la Pete biraz konuştular. Sonra Çavuş :

— Pete işler ciddileşti. O küçük defteri kaybeden kaçakları bulmam lâzım, dedi.

— Fena adam omuymuş Çavuş ?

— Fena olup olmadığını bilmiyorum. Harp içindeyiz, o da kızıl. Yani bizim düşmanımız. Bu civarda onları yakalarsak ne âlâ. Ama burdan kurtulurlarsa işler büsbütün güçleşir. Sen izleri gördükten iki gün sonra, kuzeye dönmüşler.

— Yaaa. Şimdi onu yakalamak için benden yardım mı istiyorsun ?

— Senden bir tek şey öğrenmeni istiyorum. Ona yardım eden kim ? Pete, kızılın ayağında kar ayakkabısı olmadığına ve buraların acemisi bulunduğuna göre, eğer birisi ona yardım etmemiş olsaydı muhakkak ölüp kalırlardı. Eğer yardım edeni bulursak, onların şimdi nerede olduğunu kolaylıkla öğreniriz.

Pete, derin bir düşünceye dalmıştı.

— Önce bu kış, en çok kimin para sarfettiğini öğrenmeli, dedi.

Çavuş başını salladı.

— Güzel fikir. Gözlerinle kulaklarını iyice aç. Yalnız ağzını sıkı sıkı kapa. Kimse senin bu işle uğraştığını anlamasın. Muvaffak olursan hem Kanadaya, hem de Amerika ve Fransaya yardım etmiş olacaksın.

— Siz burada da çok kalacak mısınız Çavuş ?

— Hayır. Ben kulübeyi kapattım. Başka yerde bir işe gidiyorum.

— Sizi nerede bulabilirim.

Jim bir kâğıdın üzerine kendi adı ile Aklavik'de ki merkezin adresini yazıp Pete'ye uzattı : «Bunu iyi bir yerde sakla. Kimse senin bana yardım ettiğini bilmemeli. Eğer faydalı bir şey öğretecek olursan sadece «Bu yıl av iyi» dersin. Eğer acele yardım isteyeceksen «Tilkiler kaçıyor» diye yazarsın. O vakit ya ben, ya başka biri sana yardıma gelir.

Pete, parolayı bir iki defa tekrar edip iyice ezberlerdi. Mesuliyeti üzerine almak hoşuna gitmişti. Adresi yazılı olan kâğıdı da kulübenin tahtalarının arasına sakladı.

— Çok çalışacağım Çavuş. Hem Kanada için, hem de güzel Fransa ve Amerika için.

— Aferin Pete. Şimdi ben artık yatayım. Sabahleyin erken yola çıkacağım.

Sabah erkenden Çavuş yola çıktı. Kırmızıderililerin bir kere daha ağızlarını aramak istiyordu. Fakat onları şüphelendirmekten de korkuyordu. Tam o sırada, ağaçların arasından bir gölge gördü. Sonra yine ağaçlıkların arasında kayboldu. Çavuş kızağı durdurunca, ağaçlıkların arasında iki gölge meydana çıktı ve bir ıslıkla çavuşu yanına çağırdı. Bu çok genç bir Kırmızıderiliydi. Çavuş, yanına gider gitmez konuşmaya başladı. Fakat hep kendi diliyle konuşuyordu. Çavuş pek anlayamadı. «İngilizce konuş» dedi. O da anlattı. Fırtınadan iki gün sonra bu genç kırmızıderili ava çıkmış. Tam avlanırken, bir kızakla üç tane beyaz adamın geçtiğini görmüş.

Ağaçların arkasına saklanarak onların nereye gittiklerini öğrenmek istemiş. Çünkü onlar asıl yoldan gitmeyip sanki yakalanmaktan korkuyorlarmış gibi yol değiştire değiştire gidiyorlarmış.

Jim Çavuş : «Peki bunları niçin bana anlatıyorsun ?» diye sordu. Çünkü Kızılderililer bir karşılık görmeden kimseye yardım etmezlerdi. Kızılderili heyecanla : «Kızağı süren beyaz adam, dün yine buradan son hızla geçip gitti.» dedi.

— Peki, o beyaz adam kimdi ?

— Bilmiyorum. Tanıyamadım.

Çavuş, onun söyleyiş tarzından, bir şeyler gizlediğini anladı. Fazla ısrar etmeyip teşekkür ederek yanından ayrıldı. Bu Kızılderililerin halinde bir acayiplik vardı. Şimdiye kadar onların hükümet adamlarına yardım ettikleri görülmemişti. Halbuki bunlar, Jim Çavuş'a hep öğrenmek istediği şeyleri sormadan anlatıyorlardı. Herhalde birisine kızmışlardı, ondan hınç almak için polise yardım ediyorlardı. Acaba bir kere Pete'ye uğrayıp yeni bir şey öğrenip öğrenmediğini sormalı mıydı ? Fakat ona uğrarsa çok vakit kaybedecekti.

İki gün yola devam etti, hiç bir şey öğrenemedi. Nihayet doğru Frank Blaine'e gitmeğe karar verdi. Belki de o Almanları görmüş olabilirdi. Frank Blaine fena bir babaydı ama, herhalde vatanını severdi.

Ertesi gün, saat üçte Frank Blaine'nin oturduğu kulübeye ulaştı. Köpekleri çözdü. Sedefin halinde bir başkalık vardı. Durmadan havlıyordu. Ara sıra durup dinliyor, gelip sahibinin yüzüne bakıyor, sanki bir şeyler anlatmak istiyordu.

30 AĞUSTOS ZAFER BAYRAMI

Bir kaç gün sonra, bütün yurtta 30 Ağustos Zafer Bayramı kutlanacak.

Yurdumuza giren düşmanları atmak için büyük Atatürk'ün 26 Ağustos 1922 de verdiği «Ordular ilk hedefiniz Akdenizdir, ileri!» emriyle girişti-ğimiz büyük taarruz 30 Ağustosta zaferle sona erdi. Yurdumuz düşmandan temizlendi. 1923 yılı 29 Ekiminde Cumhuriyet ilân edildi.

Yarının büyükleri olan biz Türk çocukları Atamızın bize bıraktığı Cumhuriyeti daima koruyacağız... Güzel Türkiyemizi daha ileri, daha mesut, daha modern bir memleket yapacağız.

Zafer bayramımız şanlı Ordumuza ve milletimize kutlu olsun.

İDİL BİRET ve SUNA KAN İSTANBULDA...

Devlet babamız tarafından üç dört yıl önce Paris'e, müzik tahsiline gönderilen İdil Biret ve Suna Kan yaz tatilini geçirmek üzere geçen ay İstanbul'a gelmişlerdir..

İdil de, Suna da maşallah ne kadar büyümüşler. Hele Suna kocaman bir abla olmuş.

Paris'te verdiği konserlerle kendini herkese hayran bırakan İdil, müzikten sonra en çok tiyatroya bayılıyor. Karikatürü, resmi de çok seviyor. Boş zamanlarında fransızca kukla oynatıyor, çamurdan heykeller yapıyor ve kitap okuyor.

Paris konservatuarını birincilikle bitiren Suna Kan ablamız da İdil gibi en çok tiyatroyu seviyor. Çok kitap okuyor. Paristeyken bir çok müzik gösterilerine katılmış ve İdil Biret'le beraber deprem felâketine uğrayan vatandaşlarımız yararına konserler vermiş.

Yakında dünyanın büyük şöhretleri arasına katılacak olan İdil Biret ve Suna Kan'la ne kadar öğünsek azdır. Yukardaki resimde İdil Biret'i gazete okurken görüyorsunuz. Aşağıda, Suna Kan bir nota üzerinde çalışıyor.

RÜZGÂR FIRILDAĞI

ZENGİN bir çiftçinin kümesinde güzel bir tavuk yaşıyormuş. Tavuğun, sürüsüne bereket, civcivleri varmış. Bütün gün ayaklarının arasında dolaşıyor, bağırışıp duruyorlarmış. Fakat en çok gürültü eden, annesinin, kardeşlerinin ağzından yiyeceklerini kapan küçük cılız, sakat bir civcivmiş.

Gel gelelim, bu hali yüzünden annesinin en çok sevdiği yavru da oymuş ! Civcivin yalnız tek gözüyle bir kanadı ve bir ayağı sağlammış. Öbür tarafları hep ezik büzükmüş.

Kokoriko, (civcivimizin adı) ne kadar çirkin ve huysuzsa, o kadar da kendini beğenmiş ve kibirli bir mahlûkmuş. Bütün vaktini dere kenarında, suda kendini seyretmekle geçiriyormuş. Kardeşlerinden biri yanından geçerken kaza ile dokunacak veya çarpacak olsa, Kokoriko tek gözünü esirgemeden hemen dövüşe girişirmiş. Bir gün, kibrinden ne yapacağını şaşırmış bir anında annesinin karşısına dikilmiş :

— İspanyada oturmaktan bıktım artık ! demiş, Roma'ya gideceğim.

Zavallı tavuk telâşa düşmüş :

— Etme, eyleme evlâdım ! Bunu senin kafana kim soktu ?.. Ailemizden tek bir horoz veya tavuk dışarılara gitmemiştir. Böyle büyük, temiz bir kümesi, dut ağaçlariyle gölgelenmiş avluyu, yem, solucan bolluğunu nerede bulursun ? Kardeşlerin seni seviyor, üç bekçi köpeği tilkinin pençesine düşmekten koruyor. Romaya gidersen buradaki rahatı, bolluğu muhakkak arıyacaksın.

Kokoriko büzük kanadını silkmiş :

— Dünyayı görmiyenler için kümesten iyi yer yoktur. Ama ben kardeşlerimin, apdal soyumuzun pek kaba saba şeyler olduğunu anlıyacak kadar zekiyim. Ben bir dahiyim ! Buraları bana dar geliyor artık. Dünyayı görüp zengin olacağım.

Anne tavuk :

— Zengin olmak için, tilkinin gözlerine, örümceğin ayaklarına, atmacanın kanatlarına sahip olmalısın. Dereye bakarken, tek gözlü, tek bacaklı, tek kanatlı olduğunu farketmedin mi hiç ? Kümesin dışında mahvolursun sen.

Fakat Kokoriko, dediğinden dönenlerden değilmiş.

Nankör Kokoriko annesinin kederine, babasının ibiğini dikleştirerek onu bir kere daha çağırmasına kulak asmadan yola düzülmüş. Sıska olduğu için parmaklığın iki çubuğu arasından kolayca süzülmüş. Yola çıkınca sevinç içinde üç defa :

— Ko-ko-riko !.. diye bağırmış.

Tek ayakla, tek kanatla, soluk soluğa bir dere kenarına varmış. Dere güneşten kurumuş, ama yine de kumlar arasından yer yer ince bir iplik halinde sızıyormuş. Fakat öyle cansız akıyormuş ki ağaçtan düşen iki yaprağı bile taşıyamıyormuş. Dere, seke seke koşan Kokorikoyu görünce yalvarmağa başlamış :

— Kuzum küçük horozum, halimi görüyorsun. Ne olur, şu yaprakları bir kenara atıver ! Yağmurlar başlayınca ben de dirilir, elbette bir gün bu iyiliğini kat kat öderim.

Kokoriko azametle başını kaldırmış.

— Terbiyesize bakın ! Beni, dere temizleyicisi mi sandın ?... diyerek sağlam ayağiyle derenin karşı kıyısına atlamış, yoluna devam etmiş.

— Bir gün bu sözlerini hatırlatırım.

Fakat derenin sesi nefes kadar hafif çıktığı için Kokoriko söylediklerini duymamış. Az ötede, yorgunluktan halsiz yerde yatan rüzgârı görmüş. O da Kokorikoya baş vurmuş: Alçaktan, gül yapraklariyle oynarken güneş ansızın bastırmış, rüzgârı iyice bunaltmış.

— Güzel Kokorikom, beni gaganla yerden iki parmak kadar kaldır. Ondan sonra kardeşlerimin sürükledikleri şu bulutlara kolayca ulaşırım.

Küçük horoz :

— Emrettiniz efendim; diye alay etmiş. Bana oynadığın oyunları unuttun galiba azizim. Kaç kere arkama geçerek ansızın tüylerimi, kuyruğumu havaya kaldırıp beni kümes halkının eğlencesi yaptın ! Bana lâyık olduğum saygıyı göstermediğin için cezanı çekeceksin.

Kokoriko olanca sesiyle üç defa «Ko-ko-ri-ko !» diye bağırmış ve yoluna devam etmiş. Otları yeni biçilmiş bir çayırın kenarından geçerken işçilerin çalı çırpı yığarak ateş yakmak istediklerini görmüş. Fakat arada taze dallar ol-

GIDAK GIDAK

Gıt, gıt, gıt, gıt gıt gıdak
İnanmazsan gel de bak.
Follukta
Tavuklar
Bağırıyor
Cıyak cıyak
Cıyak cıyak !

Mutlak mutlak
Yumurtlayacak
Yumurtalar
Ak, ak
Sıcak sıcak
Gıdak gıdak
Gıdak gıdak !

Horozlar
Kaçışıyor
Bucak bucak
Bucak bucak !

Aman koşalım
Toplıyalım
Yumurtaları
Kucak kucak
Kucak kucak

Bayılırız
Sarısına
Ve akına
Yumurtanın
Beyaz bulutlar içinde
Oturan bir güneş gibi
Gıdak gıdak
Gıdak gıdak !

duğu için ateş bir türlü yanmıyormuş. Kokorikodan birkaç saman çöpü getirip üstüne koymasını yalvarmış. Küçük afacan :

— Şimdi ne yapacağımı bilirim ben !... diye göz kırpmış.

Kokoriko, yanmakta inat eden dalların üstüne çıkmış, zıplamağa başlamış. Böylece ateşi büsbütün söndürmüş. Sonra her zamanki gibi kanat çırparak üç defa kokoriko diye bağırmış.

Tevekkeli değil, «Her yol Romaya çıkar» demişler. Bizim Kokoriko da sonunda Romaya ulaşmış. İlk gördüğü büyük binanın karşısına dikilmiş, olanca sesiyle feryat etmeğe başlamış. Fakat ikinci ötüşte, saray etrafında nöbet bekliyen muhafızlardan biri Kokorikoyu kuyruğundan yakaladığı gibi kulübesine götürmüş. Karısına :

— Sıcak su varsa batır şunu da tüylerini yolayım; demiş. Akşam yemeğimiz çıktı.

Kaynar suyu gören Kokoriko yalvarmağa başlamış :

— Su teyze, güzelim su teyze ! Merhamet et, haşlama beni ne olursun !

Bu söze kızan su :

— Sen bana merhamet etmiş miydin nankör piliç ! demiş, olanca öfkesiyle Kokorikoyu haşlamış.

Küçük horozun tüylerinin hepsi birden çıkıvermiş. Bekçinin karısı Kokorikoyu tavaya atmış. Kokoriko bu defa ateşi acındırmak için neler söylememiş :

— Işığın babası, güneşin kardeşi !.. Yakma beni !..

Ama ateş ona diş biliyormuş zaten. Tavanın altında çıtırdıyan bir sesle kahkahayı basmış. Kokoriko o anda kömür haline gelmiş. Pilicin yandığını gören bekçi, bakmadığı için karısını azarlamış. Kokorikonun üstü yanmış, ama canı henüz çıkmamış. Rüzgâr onu alıp bir gübre kümesine atmış. «İyileşinceye kadar burada kalırım. Sonra eve, kümesimize dönerim...» diye düşünmüş. Ama dilediği gibi olmamış. Çünkü rüzgâr Kokorikoyu rahat bırakmamış ki. Yalvarıp yakarmalarına aldırmadan, bir üfleyişte o kadar yükseğe fırlatmış ki Kokoriko bir daha aşağıya düşmemiş, bir çan kulesinin tepesinde kalmış.

Rüzgârın üflemesiyle sağa sola dönen Kokorikoya o günden sonra herkes Rüzgâr Fırıldağı denemeğe başlamış. Bu, onun söz dinlememesinin, saygısızlığının, kibrinin; kısası, kötü huyunun cezası olmuş.

N. Y. T.

ÇÖLDE İKİ ARKADAŞ

— 13 —

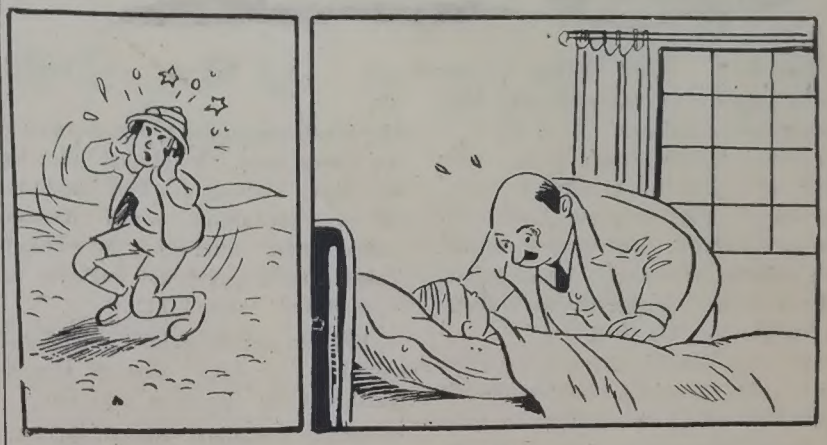

Yılmaz, arkadaşının kaybolduğunu görünce şaşırdı. Korkudan ve şaşkınlıktan başı dönüp yere yıkıldı, bayılmıştı.

Yılmaz, gözlerini bir hastane odasında açtı. Yanında babası duruyor «Oğlum. kendine gel ! Kurtuldun artık» diyordu.

Yılmaz gözlerini açınca hayretten dona kaldı. Fettah karşısında duruyordu.

Fettah «Geçmiş olsun Yılmaz, güneş çarpması çok tehlikelidir ama, sen ucuz kurtuldun !» dedi.

Yılmaz bütün başından geçenlerin bir rüya olduğunu anladı. Çölde fırtına çıkınca deveden düşüp bayılmış, neden sonra kılavuzun oğlu

Fettah onu çölde bulup hastaneye getirmişti. Yılmaz, Fettaha «Biz artık birbirimizden ayrılmaz iki dostuz» diyordu.

SON

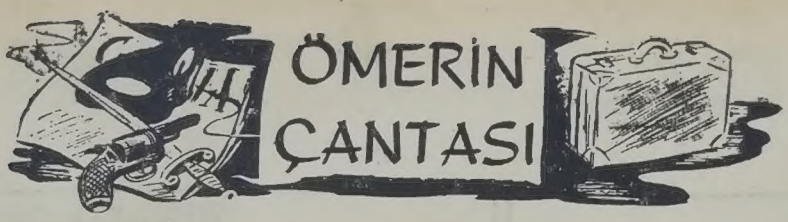

ÖMERLE ablası Nezihe o yaz da tatili babaannelerinin köşkünde geçireceklerdi.

İlk okulu bitiren Ömer uslu, ağır başlı bir çocuktu. O yıl orta okulun ikinci sınıfına geçen ablasının sözünü dinlerdi. Bu yüzden büyükleri onların beş saatlik tren yolculuğunu yalnız başlarına yapmalarına korkmadan izin verdiler.

Çalıştırdığı büyük dikiş atölyesini bir saat için bırakan anneleri küçük yolcuları istasyona götürdü.

— Ömer, pencereden dışarı sarkma oğlum. Ablanın sözünü dinle, emi! Valizlere sahip ol Nezihe. İstasyonlarda dışarı çıkmayın. İ. de babaanneniz gelip sizi alacak.

İkinci kampana çalınca anneleri vagondan indi; tren hareket edinceye kadar pencerenin önünde durdu, unuttuğu bazı şeyleri söyledi. Tam tren hareket ederken 28 - 30 yaşlarında bir adam Ömerlerin vagonuna atlayıp çocukların kompartımanına girdi. Ömerin karşısına oturdu. Sevimli, güleryüzlü, temiz giyimliydi. Çocuklar böyle bir yol arkadaşları olmasına sevindiler. Ömer, genç adamın selâmına gülümseyerek karşılık verdi. Sonra, annesinin, «Yolda tanımadığınız kimselerle konuşmayın!» sözlerini hatırladı, fazla sokulmadı. Pencereden bakmağa başladı. Ablası, istasyondan aldığı dergiyi okuyordu.

Yemyeşil renkli çiçeklerle bezenmiş kırı seyretmekten çabuk usanan Ömer, annesinin hazırladığı yollukları hatırladı.

— Acıktım abla.

Nezihe ona bir sandöviç verdi. Ömer, karnını doyururken yol arkadaşının gazetesindeki resimlere göz gezdiriyordu. Yiyecekleri iki valize taksim edilmişti. Ömer, çantasından birkaç meyve almak istedi, fakat uzanamadı. Bunu gören yolcu yardım etti, çantayı indirip tekrar fileye koydu.

— Valizin epey ağırmış çocuğum.

— Yaz tatilimizi geçirmek için İ. ye, babaannemize gidiyoruz efendim.

Konuşkan olmıyan yolcu tekrar gazetesine daldı. İşte o zaman Ömerin dikkatini bir şey çekti: Adamın okuduğu yazının başlığı: «Siyah mayolu, maskeli haydut yine kaçtı!» idi.

Heyecanlı maceralara pek meraklı olan Ömer karşıdan okuyabildiği kadar, siyah mayolu, maskeli haydudun bir evi soyduktan sonra damdan dama kaçıp kurtulduğunu anladı. Yolcu o anda gazetesini katlayıp cebine koydu, valizini aldı.

— Eh, ben yerime geldim. Güzel yolculuklar çocuklar! diyerek Ömerle Neziheden bir istasyon önce indi.

Babaanne çocukları istasyonda karşıladı. Eve gelir gelmez, küçük misafirlerin sevdikleri yemeklerle donatılmış sofraya oturdular. Yemekten sonra iki kardeş odalarına geçip valizlerini açtılar. Birdenbire Ömerin:

— Babaanne!.. Abla!.. Çabuk buraya gelin!.. diye bağırdığı duyuldu.

Ömeri, açık valizinin karşısında şaşkın bir halde buldular. Çocuk, heyecanla:

— Şunlara bakın.. Bu benim valizim değil... diye tekrarlıyordu.

Gerçekten, valizde erkek çamaşırlariyle diğer giyim eşyalarından başka bir siyah moya, siyah bir saç filesi ve siyah kadife bir maske vardı. Altı kamayla üç tabanca valize tam bir silâh deposu halini veriyordu.

İki kardeş, yolcunun Ömerin çantasını indirdikten sonra, ya yanlışlıkla, yahut bilerek kendi çantasiyle değiştirdiğini anladılar.

Silâhlara korkuyla bakan büyük anne:

— Ne biçim adammış, dedi; Silâh kaçakcısı mı, ne!

Ömer, birdenbire, ellerini birbirine vurdu:

— Kim olduğunu anladım ben! diye bağırdı. Damlardan kaçarak kurtulan siyah maskeli haydut!

Trende, yolcunun gazetesinden okuduklarını ninesi ile ablasına anlattı. Böyle mühim bir suçluyu keşfettiği için haklı olarak heyecanlanmıştı. Şimdi gidip karakola haber verecek, indiği istasyonu bildireceklerdi.

Ömer, hayalinde, gazetelerde çıkan resmini görüyor, şehir büyüklerinin teşekkürlerini duyuyordu. Babaanne çocukların atlattığı tehlikeyi düşünürken dua ediyor, sadakalar vadediyordu. Nezihe de:

— İnanılır şey değil; ne kadar sevimli, güleryüzlü bir adamdı!.. diye tekrarlıyordu.

Fakat çantadaki eşyalar hiç de sahibinin lehine şahitlik edecek gibi değildi. Üçü de haydudun bir an önce yakalanması için valizi hemen karakola teslim etmek istiyordu.

Bu işte kendini öncü bilen Ömer, evdeki gibi karakolda da:

— Bu valiz, bugünkü gazetelerin kaçtığını haber verdikleri siyah mayolu, maskeli hayduda aittir, dedi. Trende bizimle aynı kompartımandaydı. İzini kaybettirmek için çantalarımızı değiştirdi, bizden önceki istasyonda indi. Orada arayın onu.

Söylediğini yalnız Ömer değil, ninesiyle ablası da beğendiler.

— Allaha emanet, büyük insan gibi konuşuyor!..

— Cin gibidir şu Ömer; Gözünden bir şey kaçmaz. Ben de oradayım, ama hiçbir şeyin farkına varmadan...

Polis memuru ses çıkarmadı. Gülümseyerek valizi açtı.

— Tamam; altı kama, üç tabanca. Başkomisere buyurun.

Hep birlikte komiserin odasına yürüdüler. Ömer hikâyesini anlatmağa hazırlanırken komiser:

— Halil efendi, çantadaki eşyanın listesini yap, dedi.

Memur valizi boşalttı. Eşyanın altına serili büyücek bir kâğıdı Ömere uzattı. Bu, renkli bir afişti. Üzerinde, çocukların kompartıman arkadaşının siyah mayolu; bir maskeli, biri maskesiz iki resmi vardı. Altında «Meşhur hokkabaz ve akrobat Suavi» yazısını okudular.

Ömerin fena halde bozulduğunu farketmiyen komiser; babaanneye:

— Bay Suavi, küçüklerinizin çantasını aldığını sonradan anlamış ve biriyle yolladı; dedi. İki üç güne kadar kasabamıza gelip temsiller verecek. Sizlere şu davetiyeyi vermemi rica etti.

Böğürtlen ABLA

TAHSİL
ve
CEHİZ
sigortaları
ne kadar küçük yaşta başlarsa
o kadar kârlıdır.
DOĞAN SİGORTA

HİKÂYE

ÜTÜNÜN UĞURU

Anlatan : *Nihal Yalaza TALUY*

HİKÂYEMİZDE bahsettiğimiz şeyler insanların ütüyü henüz icat etmedikleri zamanlarda geçmişti. O zamanlar herkes elbisesini, çamaşırını güneşte, rüzgârda kurutur, bunları kırışık, buruşuk giyerdi.

Köylerden birinde, dev yapılı bir demirci vardı. Bereket, kalıbına göre iyi huylu, temiz yürekli bir adamcağızdı.

Genç demirci, mercimek tanesi kadar ufacık, güzelce bir kızla evlendi. Kız, kendini boyundan yüksek, olduğundan çok güzel görüyor, etrafındakilerin ona hizmet etmek için yaratıldığını sanıyordu.

Zavallı demirci bütün gün dükkânla ev arasında mekik dokuyordu. Bir atın nallarını çaktıktan sonra kuyudan su çekip çorba pişirmeğe koşuyordu. Demirhanenin kocaman ocağını yaktıktan sonra gider, evi toplar, sökükleri dikerdi. Çamaşırı bile o yıkıyordu. Bücür karısı yalnız söylenip emretmesini biliyordu.

Bir zaman mendillerle peçetelerin buruşuk, kırışık hallerine kızdı. Kocası :

— Ne yapalım, teneke değil ki dümdüz olsun ! dedi.

Fakat kadın aklını takmıştı bir kere. Güneşte fazla kurumuş sofra yaygısı masanın üstünde iyi durmuyordu.

— Bunu masa gibi düz yap; diye tutturdu.

Demirci ses çıkarmadı. Zaten adamcağız evlenmeden örtüsüz yemek yemeğe alışıktı. Yaygılar onun neyine gerekti !

Fakat sıcak bir yaz günü yıkayıp astığı çamaşırı akşam kaldırırken bunları rüzgârlı havada havuzun üstü gibi kırış kırış olduğunu gördü. Kendi kendine :

— Sahiden buna bir çare bulayım... diye düşünmeğe başladı.

Ertesi gün hem atları nallıyor, hem düşünüyordu. O gün kasabada pazar kurulmuştu. Demirhane akşama kadar işledi. Üzerinde durmadan demir dövülen örs iyice kızmıştı. İri yarı demircinin aklına pek parlak bir fikir geldi. Örsü kaptığı gibi soluğu evde aldı.

Karısı bunu görünce :

— Sen delirdin mi adam, demirhaneyi eve mi taşıyacaksın !.. diye çıkıştı.

— Mendillerini, peçetelerini masanın üzerine yay !

Demirci sıcak örsü çamaşırın kırışık yerlerine bastırdı. Hepsi saç veya teneke parçası gibi dümdüz oldu. Gerçi masanın dört ayağı koca örsün tazyikine dayanamadan kırıldı ama, demircinin karısı, kocasının icadını öyle beğendi ki kırılan masaya aldırmadı bile.

Adam :

— Her defasında bir masa kıracak değiliz, dedi. Ben, örsten daha ufak ve daha hafif bir şey uydururum.

Bir iki gün sonra bir ütü yaptı. Karısı buna bayıldı. Önce, eğlence olsun diye eline ne geçerse her şeyi ütülüyordu. Sonra, bir an önce ütülenecek şeyler hazırlansın diye, kocasını beklemeden birkaç kere çamaşır yıkadı. Gitgide, işsiz durmaktan sıkılmağa başladı. Yıkayacak bir şey bulamayınca ev işleriyle meşgul oldu. Sonunda öyle alıştı ki demircinin evden sabah çıkıp ancak karısının hazırladığı yemeğe gelmesi adet oldu.

Demircinin icat ettiği ütü evine hem rahatlık, hem saadet getirdi.

EVİMİZ

Güzel bir evimiz var
Her tarafı cilâlı
Pırıl pırıl duvarlar
Sanki cennet parçası

Geniştir odaları
Sofasında at koştur
Mis gibi her tarafı
İçersi biraz loştur

Evimizi severim
Her zaman temiz ve mis
Durmasını isterim
Camlarında yoktur is

Evimize çok, çok, çok
Allah ömürler versin
İçersine gir de bak
Ne güzel yuva dersin.

Tankut GÖNEN

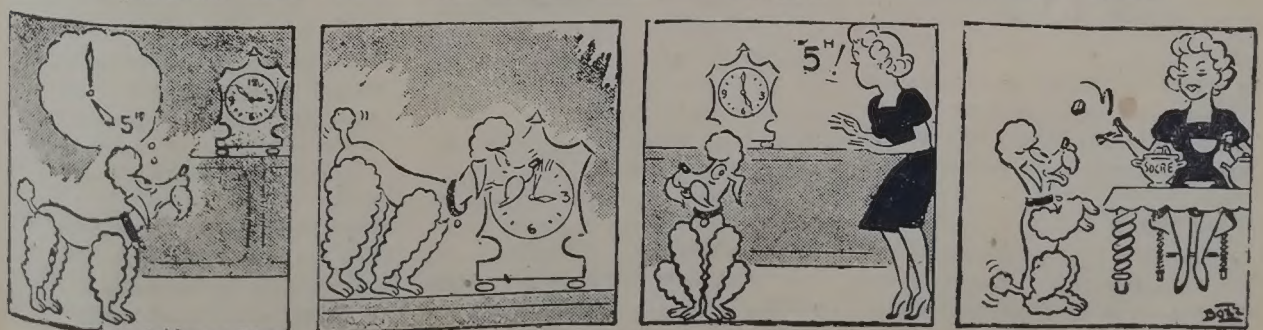

YAZISIZ HİKÂYE

ŞIMARIK PRENS

BİR zamanlar Hindistanda çok zengin bir Raja ve bu Rajanın da gayet şımarık bir oğlu varmış. Raja Tholon isminde akıllı bir adamı oğluna hoca tayin etmiş. Küçük prens şımarık bir çocuk olduğu için olur olmaz şeylere ağlarmış. Birgün Raja oğlunun ağladığını duyunca hocayı yanına çağırıp prensi ağlattığı için onu azarlamış.

Bunun üzerine hoca Raja'ya bir ders vermeğe karar vermiş. Küçük prensi çağırarak, «Git babandan bir fil iste, eğer almak istemezse alıncaya kadar ağla» demiş.

Prens gidip babasından fili istemiş. Raja'da fili almış.

Bu sefer hoca, prense, «Git babana söyle, sana kartondan küçük bir kutu yapsın» demiş. Prens gidip babasından kutuyu istemiş. Babası da kutuyu yapıp vermiş.

Bunun da yapıldığını gören hoca çocuğa demiş ki : «Git şimdi de babana söyle bu fili o karton kutunun içine koysun, eğer koymazsa koyuncaya kadar ağla.»

Prens gidip bunu da babasına söylemiş. Böyle birşeye imkân olmadığı için Raja çocuğun istediğini yerine getirememiş.

İstediği şeyin yapılmadığını görünce çocuk bağıra bağıra ağlamaya başlamış. Raja hocayı çağırarak, «Al şunu içeri götür, susuncaya kadar ağlasın» demiş.

Bunun üzerine hoca Rajaya şöyle demiş : «Gördünüz ya bir çocuğun bütün isteklerini yerine getirmek imkânsızdır. Hele bu çocuk küçük prens gibi şımarık olursa.»

Raja hocayı payladığına çok üzlümüş ve bir daha onun işlerine karışmamış..

Çeviren : *Tuğrul ÇAĞIL*

VERİLEN SÖZ

MUTLU çiftliği halkı telâşlıydı. Önceleri park yapılması kararlaştırılan karşılarındaki yeşil sahanın uçak alanı yapılacağı haberi yayılmıştı.

Ülker Hanım :

— Uçakların uğultusundan birbirimizi duyamıyacağız... Hayvanlarımız ürkecek... diye üzülüp duyuyordu.

Uçağa ömründe binmemiş olan çocukların dedesi, «işe yaramıyan şeyler» için yapılan masraflara acıyordu.

Fakat alan tamamlanınca motör gürültüsünün korktukları kadar olmağını gördüler. Koyunlarla tavukların da hiç aldırdıkları yoktu. Bunun üzerine Mutlu çeftliği halkı uçak alaniyle ilgilenmez oldu. Tabiî Oktayla Emel müstesna... İki kardeş bütün boş vakitlerini havada süzülen çelik kuşları seyretmekle geçiriyordu. Tatil günlerinde bisikletleriyle kasabanın sinemasına gitmekten vazgeçmişlerdi. Alanı çevreleyen parmaklığa yapışarak saatlerce uçakları seyrediyorlardı.

Oktay :

— Pilottan başka bir şey olmak istemem !.. diye tekrarlayıp duruyordu.

Bütün cep harçlığını havacılığa ait dergilere veriyor, küçük uçak ve plânörler yapmak için çeşitli malzeme alıyordu. Emel de, ağabeyisini heveslendirmek için elinden geleni yapıyordu. Bu yüzden evdeki huzurun kaçacağını nerden bilebilirdi !..

Ertesi sene Oktay lise olgunluk imtihanını verince babası :

— Ne yapmak istediğini sormağa lüzum yok, dedi Tabiî ki Ziraat Enstitüsüne gideceksin. Çiftliğimizi el birliğiyle modern usullere göre idare edelim.

Oktay birden cevap vermedi. Büyüklerini kırmamağa çalışarak konuştu :

— Sizi üzmek istemezdim. Fakat mesleğimi seçerken açık konuşmalıyım. Ben iyi bir çiftçi olamam... Başka bir işe hevesim var.

— Neye ?

— Havacı olmak istiyorum.

O zamana kadar erkekleri hep toprak işleriyle uğraşan Mutlu ailesi Oktayın kararını şaşkınlıkla karşıladı. Dedesi kaşlarını çatarak :

— Pekâlâ; dedi. Karnını doyuran topraktan hoşlanmıyan, ekmeğini havada arasın. Fakat şunu bil ki Oktay, istemediğim bu mesleğe girersen ben sağ oldukça çiftliğin kapısı sana kapalı kalacak.

Mutlu çiftliği âdeta mateme büründü. Oktay hemen o akşamki trenle Havacılık Okuluna gitti. İstasyonda ağlıyan annesiyle kardeşine onları mektupsuz bırakmıyacağına dair söz verdi.

Fakat on gün sonra Oktaydan gelen ilk mektup dedesinin eline geçti. İhtiyar zarfı açmadan parça parça etti. Bu mektuptan sonra da başkalarının gelip gelmediğini de kimse bilmedi.

Bir yıl daha geçti. Çiftliğin neşesi iyice sönmüştü. Kışın ağır bir grip geçiren dede hastalığında bir iki kere Oktayı andı. Emel dedesine sokularak :

— Ne olur dedeciğim, ağabeyimi af-

fet ! diye yalvardı. İzin ver de onu çağıralım.

— Bu yaşıma geldim sözümden dönmedim.

Güneşli bir günde Ülker hanım kızına :

— Tek atlı arabayı hazırlasınlar. Seninle bir yere kadar gideceğiz, dedi.

Arabanın hava alanına doğru yol aldığını gören emel heyecanlandı. Alandan, arabanın yaklaşmasını takip eden bir pilot onlara doğru koşuyordu. Emel o gün daha başka sürprizlerle de karşılaştı. Annesinin, okul vasıtasiyle Oktaydan haber aldığını, ona her ay para gönderdiğini öğrendi. Oktayın imtihanlarını pekiyi dereceyle verdiğini duyan babasının da kızgınlığı geçmişti. Çocuğa, annesinin eliyle o da para yollamıştı.

— Demek babam beni affetti ?

— Evet, Sevdiğin bir mesleği seçtiğini anladıktan sonra affetti.

— Ya dedem ?..

— Hastalığından sonra o da çok değişti. Fakat «Sözüm söz» diye tuttumuş bir kere...

O ana kadar çok üzgün görünen Oktay birdenbire güldü.

— Sizi kazandıktan sonra inşallah dedeme de kendimi affettiririm !

Ertesi sabah Emelle dedesi evin arkasındaki çayırda koltuklarında güneşlenirken başlarının üstünden uğulduyarak bir uçak geçti. Buna alıştıkları için başlarını kaldırıp bakmadılar bile. Fakat biraz sonra Emelin heyecanlı haykırması ihtiyar adamın dalgınlığını dağıttı.

— Uçaktan bir adam atladı... Buraya iniyor... Ağabeyim... Oktay ağabeyim!

Gerçekten masmavi gökten çayıra kocaman beyaz bir papatya iniyordu. İndikçe çiçek bir insan şeklini aldı. Çayıra toplanan çiftlik halkı inenin Mutlu ailesinin en genç erkeği Oktay olduğunu gördü.

Genç havacı, ayağı yere değer değmez paraşütün kayışlarını çözdü, dedesine doğru koştu.

— Beni affedebilirsin artık dede. Çiftliğinize kapıdan girmediğim için sözünden dönmüş sayılmazsın.

İhtiyar, titrek kollarını gökten inen torununa açtı.

YAPI ve KREDİ BANKASI'nın İkramiyeli Aile Cüzdanı sizi de bir ev sahibi edebilir.

UĞURSUZ ŞATO

— 20 —

Gevezelik ilâcındaki başarısızlığı Şeytan Uşağını sarsmıştı. İçinde bir korku vardı. «Talihim döndü...» diyerek balodan bir gün önce büyücü Keniyonun kulübesine yollandı.

— «Merhaba Keniyo Teyze ! Görüyorsun ki, ben kin tutmam; ayağına geldim. Yarın şatomda büyük bir balo ve eğlenti var. Sana zengin bir elbise verelim, misafirlere fal bakacaksın. Hem benden, hem onlardan bol bol bahşiş alırsın.» Keniyo onu sessizce dinledi. Sonra..

— «İlkin senin falını; hem eline değil, yüzüne, gözlerine bakarak söyliyeyim : Bu kadar hevesle hazırladığın şeylerin hiç biri olmıyacak; boşuna zahmet etme !»

— «Uğursuz büyücü ! Beni yok etmek için uğraşanların başındasın, biliyorum !..» Jil, ihtiyar kadının üzerine kılıçla yürürken ocağın karanlığından fırlayan baykuş kanatlariyle yüzüne çarptı. neye uğradığını bilemiyen Jil Martro, arkasına bakmadan kulübeden kaçtı.

Terruanın üç dostu baloya ilk gelenlerdendi. Pankras onları adım adım takip ediyordu. İlâcı bu defa akşam yemeğinde, içtikleri şarabın içine dökecekti.

Dans salonuna çıkmak için hazırlanan Oreli her zamankinden daha neşesizdi. Şatoda esrârlı bir hava estiğini seziyordu. Kuledeki üç mahpusla görüşürken, onlardan Alenin kendilerini kartarmak için çalıştığını öğrendi. Oreli şimdi kendini düşünüyordu. Bütün isteği, bir an önce uğursuz şatodan büyük teyzesinin sakin köyüne kaçmaktı. Birdenbire dışardan bir takım uğultular duyuldu. Borozan sesleri arasında, «Adalet ve Ceza !» haykırışlarına Jil Martronun «İhanete intikam !.» diye bağırmaları karşılık veriyordu. Arkasından kılıç şakırtıları her yanı kapladı. — *Devam edecek* —

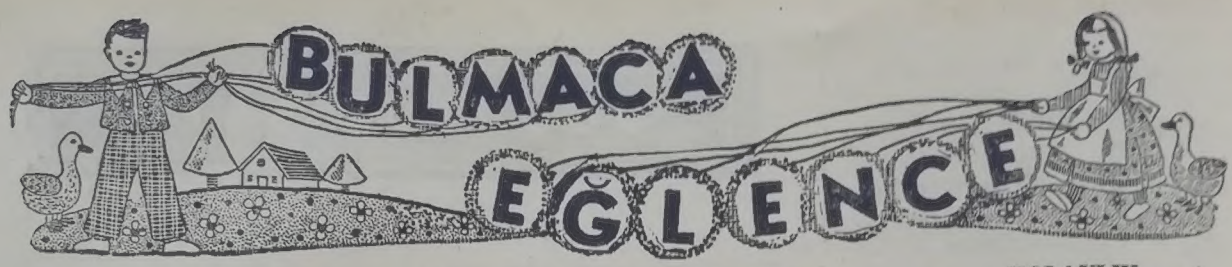

Eskimo — Demek eşya piyangosundan bana bu çıktı..

★

BEYAZ LEYLÂK RENGİNDE

Bir müşteri, bir gömlekçiye girer :

— Bana lûtfen leylâk renginde bir gömlek verir misiniz ?

— Leylâk renginde mi dediniz ?

— Evet..

Gömlekçi iyice şaşırır :

— Affedersiniz; açık mavi, koyu yeşil, gök mavisi renklerde gömleklerimiz var. Ama... Leylâk renginde gömleklerimiz pek bulunmaz... İsterseniz, saydığım gömleklerden birini vereyim.

— Hayır; mutlaka leylâk renginde olacak..

Müşteri, hemen dışarı çıkar. Aradan bir dakika bile geçmeden tekrar dükkâna girer ve hayretle gömlekçiye hitap eder :

— Hani leylâk renginde gömleğiniz olmadığını söylemiştiniz ? Vitrininizde tam istediğim gibi bir gömlek gördüm. Lûtfen verir misiniz ?

Gömlekçi hayretle dışarı çıkar ve müşterinin vitrinde gösterdiği gömleğe bakar :

— İyi ama, gösterdiğiniz gömlek beyaz.

O zaman müşteri sinirlenerek konuşmağa başlar :

— Canım, siz hiç beyaz leylâk görmediniz mi ?

ANNECİĞİM

Benim cici anneciğim
Ne güzelsin sen herzaman
Beni hiç dövmezsin
Benim şeker anneciğim

Geceleri uyanınca
Gözümle seni ararım
Sensiz yaşıyamam
Benim şeker anneciğim.

Sevin ATAMAN

★

BÜYÜK ANNE

Büyükanname her gece
Bana masal anlatır
O tatlı sözleriyle
İçimi aydınlatır.

Sevin ATAMAN

KOLAYLIK

Meşhur bir yalancı, av hikâyelerini anlatıyordu :

— Bilseniz, kurnazlığım sayesinde, belki de 100 arslan öldürdüm... Sabahın erken saatlerinde yola çıkıyorum... Orman hayvanları henüz derin bir uyku içinde bulunuyorlardı. Toz, toprak, karanlık.

— Peki birader, bu karanlık içinde yolunu nasıl buluyordun...

— Bundan kolay ne var ? Arslanların bulundukları yere varınca, hemen horozlar gibi ötüyorum. Güneş, sesimi duyunca hemen yükseliyor, sabah oluyordu..

★

İÇİNDE SÜT BULUNAN

Küçük bir çocuğa, öğretmen sordu :

— Bana, içinde süt bulunan beş şey söyle.

Çocuk, bir an bile düşünmeden saydı :

— Sütlü kahve, sütlü çay, sütlü kakao, bir inek, bir koyun...

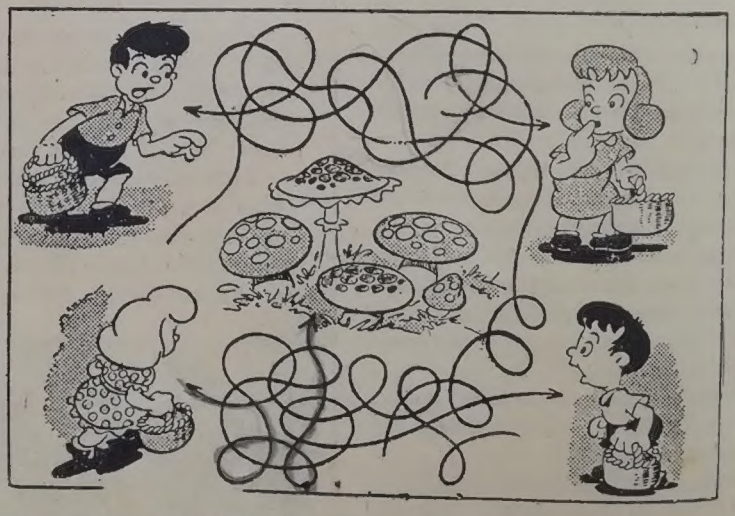

Bu 4 çocuk mantar toplamağa çıkmış. Aralarından hangisinin mantarların yanına varabileceğini bulabilir misiniz ?

DOĞAN KARDEŞ, Perşembe günleri çıkar haftalık çocuk dergisi ★ Sahibi : Kâzım Taşkent ★ Yazı işlerini fiilen idare eden mes'ul Md. Ş. Enis Regü ★ İdare Merkezi : Galata, Yüksekkaldırım Serdarıekrem sokak No. 48 ★ Mektup ve havale adresi : Posta Kutusu : 2217 — Beyoğlu ★ Telefon : 42933 ★ Abone şartları : Yıllık (52 sayı) 750 kuruş, altı aylık (26 sayı) 400 kuruş, üç aylık (13 sayı) 200 kuruş ★ Yurd dışına iki mislidir. ★ Adres değiştirmek isteyen abonelerin 30 kuruşluk pul göndermeleri lâzımdır ★ Dergiye gönderilen yazılar, resimler basılsın basılmasın geri verilmez ★ Basıldığı yer : Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi — İstanbul

Dokuzuncu yıl — 27 — Ağustos 1953 — Sayı : 361

KIRMIZI SAÇLI ÇOCUK

Yazan : *Elsa Muchg* * Çeviren : *Nihal Y Taluy*

— 11 —

— Ha... hayır öğretmenim.

— Bunları elinden alabilirdim ama, seni üzmek istemem. Bana söz ver : ders saatlerinde resim yapmıyacaksın bir daha. Orta okulda bunu hoş görmezler.

Akşam evine dönen Bay Büher, kapıdaki mektup kutusunda, gazeteyle beraber büyük bir zarfın içinde Teonun resimlerini buldu. İçi sıcak bir duyguyla doldu. Tuhaf, kırmızı saçlı çocuğun yaptığı fedakârlığı anlamıştı.

Ertesi sene Teo, oturduğu sokaktan az ilerde bulunan Orta okula geçti. Sınıf öğretmenleri kısa boylu, ufak sakallı bir adamdı. Teo daha ilk dersten bu adama ısınamıyacağını anlamıştı.

Bayan Angst, Teodan önce okula gidip öğretmenle görüştü. Bay Büherin çocuğu şımarttığını söyledi. Teonun haylaz bir hayalci olduğundan, şuraya buraya resim karalamaktan başka şey düşünmediğinden şikâyet etti. Sonunda, çocuğu biraz sıkmasını rica etti.

Öğretmen de kırmızı saçlı çocuktan pek hoşlanmamıştı zaten. Onu ön sıraya oturttu, göz hapsine aldı. Çocuğu o kadar sıkıyordu ki, Teo değil resim yapmağı, neşeyle gülümsemeği bile unutmuştu. Ders boyunca onu bırakmıyan öğretmenin bakışını eve dönünce bile üzerinde hissediyordu. Ürkek, sessiz bir hal aldı.

Bu sefer Bayan Angst, her ay Teonun bakım ücretini getiren Çocuk yuvası müdiresine de şikâyet etmeğe başladı :

— Bu çocuğun ahlâkını beğenmiyorum. Okuluyla beraber huyu da değişti.

Yeni öğretmeninden yüz bulamadığı için hepimize düşman kesildi müdire hanım; suratından yanına varılmıyor. Bana kalırsa, siz onu yatılı bir okula verseniz daha iyi olur. Hem de günden güne öyle boğazlı oldu ki, aldığım para idare etmiyor artık. Teoyu alıp, bana daha küçük bir erkek veya kız çocuğu verirseniz memnun olurum.

Müdire. okula gidip Teo hakkında görüşeceğini söyledi. Çocuğun nerede olduğunu sordu. Bayan Angst omuz silkti :

— Nerede olacak. kendi gibi halyazlarla sokakta oynuyor.

Müdire Teoyu aramağa gitti. Bakıcı kadının söylediğinin aksine çocuğu tek başına, eski okulunun arkasında buldu. Teo, tahtaperdenin aralıklarından Kümmerli Babanın eseri olan küçük bahçeyi seyrediyordu. Orta çiçeklikte, kırmızı lâleler, batan güneşin son ışıkları altında birer küçük alev gibi parlıyordu.

Büyülenmiş gibi çiçeklere bakan Teonun ruhunda ne fırtınalar geçiriyordu !.. Bu harikulâde çiçeklerden eline bir demet geçirebilse ve öğretmenin masasında gördüğü renkli kalemlerle bunların resmini yapabilseydi. Dolabında; Kümmerli Babanın vaktile verdiği gibi ince gri kartonları da vardı.

Teo, Müdirenin yaklaştığını duymadı. Omuzuna bir el dokununca silkindi, başını çevirdi. Genç kadının hali. hassas çocuğa, Bayan Angstın ondan şikâyet ettiğini açıkça gösteriyordu. Üzülerek gözlerini indirdi. Öyle ya !.. O, İsviçrenin bağrına bastığı bir çocuktu. İyi bir vatandaş yetişerek şükran borcunu ödemeliydi. Halbuki ne oturduğu evi, ne de okulunu memnun edebilmişti.

Müdireyi tramvaya götürürken kadın, hüzünle,

— Gerçi bu okuldaki öğretmenin biraz serttir, dedi. Fakat o seni yetiştirecek. Bir gün hayatını kendin kazanmak zorunda kalacaksın Teo. Hayat çalışkan ve okumuş insanlarındır. Tembel ve hayalciler hiç bir şeyde başarı elde edemezler.

Teonun ne kadar üzüldüğünü görünce Müdirenin kalbi acıyla doldu.

— Bunları söylerken içten üzülüyorum çocuğum. Ama bunu iyiliğin için yapıyorum. Resim yapmaktan vazgeç, okumana engel oluyor. Hevesini pazar tatillerine sakla.

— Ama pazarları Silviyayı arabayla göl kenarına götürüyorum. Orada yaptığım çiçek, manzara resimleri için de beni dönüşte annesine şikâyet ediyor.

— Ben Bayan Anstla konuşur, pazarları seni serbest bırakmasını rica ederim. O gün istediğin kadar resim yaparsın.

— Sağolun efendim !

— Belki evini de değiştiririz. Sen yaşta çocukları bulunan veya iyi, yumuşak yürekli yaşlı bir aileye yerleştiririz seni. Bayan Angst dikiş işleri yüzünden fazlaca sinirli galiba. Yanında mesut değilsin değil mi ?

Teo Müdireye şaşkın şaşkın baktı. Bunu hiç bir zaman düşünmemişti : Mesut muydu, bedbaht mıydı ?.. İyi, temiz bir odası vardı. Aç kalmıyordu ama...

O sırada Müdirenin bineceği tramvay geldi. Genç kadın aceleyle,

— Hadi hoşca kal ! dedi. Uslu ve metin ol. Ben pazar tatilleri işini yoluna koyarım.

Teo, tramvay uzaklaşıncaya kadar durakta kaldı. Ortalık iyice kararmıştı. Ağır ağır dönmeğe başladı. İlk okulun arkasından geçerken lâleleri bir kere daha görmek istedi. Koyulaşan havada çiçekler siyaha yakın bir kırmızılık almıştı. Lâlelere sahip olmak arzusu Teonun bütün varlığını sardı. Cebini yokladı : küçük elektrik feneri yanındaydı. Uykuda yürüyormuş gibi duvara yaklaştı. Bir an durdu, sonra arkasından onu bir iten varmış gibi, duvardan bahçeye atladı.

Çiçek kümesinin yanına çömelerek cep fenerini tam ortaya koydu. Işık, sanki birden kızıllaşan çiçeklerin içinden geliyor gibiydi. Birdenbire, okul binasından kapanan bir kapının gıcırtısı duyuldu. Teo ürperdi; yüreği korkudan küt-küt atıyordu. Bahçeye fena bir maksatla girmemişti : sadece lâlelerin güzelliğini yakından görmek istiyordu.

Cebinden çıkardığı çakiyle çiçeklerin saplarını bir bir kesti. Teo bunları toplayıp duvardan dışarıya atladı. Sokak fenerinin altında soluk soluğa durup çiçeklere baktı. Birkaçının sapları kırıktı.

— Yazık size Kümmerli Babanın çiçekleri !.. diyerek içini çekti.

— *Devam edecek* —

İYİ KALPLİ ÇOBAN

Çizen : MISTIK

Doğan Kardeş

Gürültüyü duyan Çiçek Sultan odasından dışarı çıktı. İnsan kardeşlerini görünce sevindi.

«Aman, dedi, derhal kaçın, canavar sizi görmesin. Yoksa hepinizi öldürür.»

Kız sözlerini bitirmeden canavarın homurtusu duyuldu.

Korkunç canavar dişlerini göstererek onları kovalıyordu.

Canavar, korsanlardan birini yakalıyarak boğazladı.

Önlerine derin bir ırmak çıkmıştı. Canavar tam onları yakalamak üzereyken...

Çiçek Sultan «Hemen suya atlıyalım. Canavar yüzmek bilmez» dedi. Hepsi suya atladılar.

— Devam edecek —